

Upprättelsen

Personer som fått sin barndom förstörd genom dålig behandling på institutioner och i familjehem tom 1970-talet har fått samhällets ursäkt men ska också få ett penningbelopp.

Detta har glatt mig och känts självklart, för vi som arbetat 40 år och mer, vet väl hur barnfientligt samhället i många stycken var in på 70-talet (ja även senare) och vi kommer väl ihåg hur mentalsjukhusen såg ut, hur schablonartat man behandlade människor och den bristande uppföljningen av placeringar.

Men ändå, så blev det rätt chockartat när en person för drygt ett år sedan en söndag morgon ringde och sade att det var jag som förstört hans liv. Att han nu sökte upp alla som bidragit till hans placering i ett sadistiskt fosterhem. Han förklarade att han känslomässigt ville att vi också skulle få våra liv förstörda, eller våra barns, men att han inte var sådan som gjorde sådant. Men han ville att vi skulle känna av, påminnas om det han varit utsatt för genom våra beslut.

Och jag, då för 40 år sedan nyexaminerad från socialhögskolan på ett av mina första jobb, jag kom nu nästan inte ihåg någonting av det som för honom var en förfärlig inledning på sitt liv. Bara det, att jag nästan inte kom ihåg, det blev så kränkande i samtalet.

Hur som helst, vi har fortsatt vårt samtal, samtal som inte varit lätta men där jag bestämt att jag ska göra vad jag kan för att bidra till hans upprättelse. När **Maria Larsson** gick ut med att det inte skulle bli någon ekonomisk ersättning bestämde vi att vi skulle skriva till pressen tillsammans och förklara att upprättelsen i alla dess delar var viktiga för oss båda, var och en utifrån sin utgångspunkt. En upprättelse för honom var också ett sätt att lyfta av mig ett ansvar som jag nu 40 år senare har svårt att hantera.

Nu ska ju ersättning ges men när? Lagen är ännu inte skriven. Myndigheten sägs vara under bildande. Inga anvisningar finns ännu hur man söker pengar. Hur är det möjligt, folk hinner dö innan de kan söka ersättning!

Han skickar efter sina journaler och jag får dem direkt för han orkar inte läsa. Där finns ett placeringsdatum och ett avslutsdatum. Till min glädje var det dock inte jag som placerade, jag var den som var ansvarig när han kom hem och fick stanna hemma innan jag var med om att arrangera en karusell av barnpsyk och ungdomshem. Men det hör egentligen inte hit, även om det kändes lättare, det var nog mer en slump. Det kunde ändå varit jag. Men det mest märkliga är att det inte finns en enda anteckning från den avdelning som ansvarade för placerade. För vi på socialbyrån var ju fränkopplade och en central enhet ansvarade. Det finns inte en notering om besök eller någon som helst kommentar. Det enda som finns är en anteckning jag gjorde när han rymde därifrån. Men som tur är har den anteckningen ändå gjort att mitt minne vaknat något.

Så frågan är, hur många kommer att få en ersättning när det inte finns några anteckningar, inga sparade klagomål, helt tomt i journalerna över en placering i flera år av en 11-åring!

Kommer man att lita på den enskildes berättelse – eller?

Carin Flemström